

Dosarul nr. 2ra-645/21

Prima instanță: (Judecătoria Soroca, sediul Central) V. Belous  
Instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, N. Chircu, A. Rotaru

## ÎNCHEIERE

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al  
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Ala Cobăneanu  
Mariana Pitic  
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Lopatiuc Cristian, reprezentat de avocatul Felișcan Victor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Academia ”Ștefan cel Mare” împotriva lui Lopatiuc Cristian cu privire la încasarea cheltuielilor suportate pentru instruire,

la cererea reconvențională depusă de Lopatiuc Cristian împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la declararea nulității actului juridic, încasarea salariului neachitat și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2020, prin care s-a respins apelul declarat de Lopatiuc Cristian, reprezentat de avocatul Felișcan Victor și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 30 decembrie 2019,

### c o n s t a t ă :

La 19 februarie 2018, Ministerul Afacerilor Interne a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Lopatiuc Cristian cu privire la încasarea cheltuielilor suportate pentru instruire.

În motivarea acțiunii, Ministerul Afacerilor Interne a menționat că la 27 iulie 2011, Lopatiuc Cristian a fost înmatriculat la Academia ”Ștefan cel Mare” secția zi, cu decontarea cheltuielilor necesare pentru studii din contul bugetului de stat.

În acest sens, cu Lopatiuc Cristian a fost încheiat contractul individual de muncă, precum și Acordul asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă, potrivit cărora, după absolvirea instituției de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne, pârâtul în baza hotărârii Comisiei privind repartizarea la

serviciu, urma să activeze în cadrul subdiviziunilor subordonate nu mai puțin de 3 ani.

Ulterior, la 10 aprilie 2014, Lopatiuc Cristian a semnat angajamentul absolventului, prin care s-a obligat să restituie cheltuielile pentru studii în caz de demisie, proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani de activitate, iar în caz de nerespectare a prevederilor contractului individual de muncă și a condițiilor suplimentare, angajatorul este în drept de a desface în mod unilateral contractul prenotat și va obliga absolventul la restituirea cheltuielilor suportate de către Ministerul Afacerilor Interne pentru studiile acestuia.

Astfel, reclamantul a invocat că după absolvirea Academiei ”Ștefan cel Mare”, prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 414ef din 19 iunie 2015, Lopatiuc Cristian a fost numit (în bază de contract) în funcția de ofițer de investigații a Biroului crime grave al Serviciului Poliției Criminale al Secției investigații infracțiuni a Inspectoratului General de Poliție Rîșcani a Direcției de Poliție mun. Chișinău, cu acordarea gradului special de ”Locotenent de Poliție”.

Prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 662ef din 22 decembrie 2016, pârâtul a încetat serviciul în Poliție în temeiul cererii personale, activând în cadrul subdiviziunii la care a fost repartizat perioada de 18 luni și 10 zile din cele 60 de luni în care urma să activeze.

Deci, pârâtul nu a respectat prevederile contractului individual de muncă, normele acordului asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă, precum și angajamentul asumat ca absolvent al Academiei ”Ștefan cel Mare”, fapt ce a dus la prejudicierea bugetului Ministerului Afacerilor Interne cu suma de 67 540 de lei.

Ministerul Afacerilor Interne a solicitat încasarea de la Lopatiuc Cristian a sumei de 67 540 de lei cu titlu de cheltuieli pentru instruirea la Academia ”Ștefan cel Mare” și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 21 septembrie 2018, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea reclamantului Academia ”Ștefan cel Mare” (f.d. 76 Vol. I).

La 18 ianuarie 2019, Lopatiuc Cristian a depus cerere reconvențională împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la declararea nulității actului juridic (f.d. 135-137 Vol. I).

În motivarea cererii reconvenționale, Lopatiuc Cristian a menționat că în susținerea pretențiilor, Ministerul Afacerilor Interne a prezentat Anexa nr. 1 la contractul individual de muncă.

Lopatiuc Cristian a invocat că acest înscris nu întrunește condițiile obligatorii și necesare pentru valabilitatea unui act juridic, fapt care servește temei de declarare a nulității acestuia.

În acest sens a specificat că nu poate fi stabilit cu certitudine momentul în care a parvenit manifestarea sa de voință de a încheia un astfel de acord, or, momentul semnării este determinat și pentru calcularea perioadei de când a consemnat înțelegerea părților contractante.

La 02 mai 2019, Lopatiuc Cristian a depus cerere reconvențională suplimentară (f.d. 186-190 Vol. I).

În motivarea cererii, a invocat că angajatorul nu i-a achitat salariul lunar, precum nici premii sau alte sporuri, deși a fost încheiat contract individual de muncă.

Totodată, a menționat că în contractul individual de muncă angajatorul nu a inclus condițiile de retribuire a muncii, incluziv salariul funcției sau cel tarifar.

Lopatiuc Cristian a solicitat încasarea de la Ministerul Afacerilor Interne a salariului neachitat pe perioada 27 iulie 2011-27 iulie 2018 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 23 septembrie 2019, Lopatiuc Cristian a depus cerere de concretizare a pretențiilor din cererea reconvențională, prin care a solicitat încasarea de la Ministerul Afacerilor Interne a salariului neachitat pe perioada 27 iulie 2011-22 decembrie 2016 în sumă de 76 529,10 lei (f.d. 43-44 Vol. II).

Prin hotărârea Judecătorei Soroca, sediul Central din 30 decembrie 2019, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Afacerilor Interne.

S-a încasat de la Lopatiuc Cristian în beneficiul Ministerului Afacerilor Interne suma de 67 540 de lei cu titlu de cheltuieli pentru instruire.

Cererea reconvențională depusă de Lopatiuc Cristian a fost respinsă.

S-a încasat de la Lopatiuc Cristian în beneficiul statului suma de 2 026,20 de lei cu titlu de taxă de stat de a cărei plată reclamantul a fost scutit la depunerea cererii de chemare în judecată.

S-a încasat de la Lopatiuc Cristian în beneficiul Judecătorei Soroca suma de 388,74 de lei cu titlu de cheltuieli aferente judecării cauzei, suportate de instanța de judecată în legătură cu înștiințarea și chemarea părților în instanța de judecată.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la 27 iulie 2011, Lopatiuc Cristian a fost înmatriculat la Academia ”Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, secția zi, în grupă cu finanțare de la buget.

La aceeași dată, între Lopatiuc Cristian și Ministerul Afacerilor Interne a fost încheiat contractul individual de muncă, prin care Lopatiuc Cristian a fost angajat în funcția de ”student” la Academia ”Ștefan cel Mare”, pe perioada 27 iulie 2011 - 27 iulie 2018, iar printr-un acord suplimentar la contract, părțile au convenit ca după absolvirea instituției de învățământ, pârâtul în baza hotărârii Comisiei pentru repartizare la serviciu, să activeze în cadrul subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne nu mai puțin de 3 (trei) ani, iar în cazul nerespectării întocmai a prevederilor contractului, precum și a condițiilor suplimentare, acordă dreptul angajatorului de a desface unilateral contractul și obligă absolventul instituției de învățământ să restituie cheltuielile.

Ulterior, odată cu abrogarea Legii nr.416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție și intrării în vigoare începând cu 01 martie 2013 a Legii nr.320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul poliștilor, la data de 10 aprilie 2014, de către Lopatiuc Cristian a fost semnat angajamentul, prin care s-a obligat să activeze în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne o perioadă de 5 ani, iar în cazul încetării raporturilor de muncă înainte de termenul

indicat, acesta urmează să restituie cheltuielile suportate pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani.

Instanța de fond a stabilit că actele juridice menționate au fost semnate de către ambele părți, inclusiv și Anexa nr.1 la contractul individual de muncă.

Astfel, după absolvirea Academiei ”Ștefan cel Mare”, Lopatiuc Cristian a fost numit în funcția de ofițer de investigații al Biroului crime grave al Serviciului Poliției Criminale al Secției investigații infracțiuni a Inspectoratului de poliție Rîșcani a Direcției de Poliție mun. Chișinău, cu acordarea gradului special locotenent de poliție.

Prima instanță a reiterat că Lopatiuc Cristian nu a executat condițiile contractuale și la 29 decembrie 2016, în temeiul cererii, a fost eliberat din funcție, astfel perioada nelucrată de către acesta constituie 41 luni 20 zile, pentru care cheltuielile de instruire conform informației instituției de învățământ constituie suma de 67 540 lei.

Deci, instanța de judecată a reținut că în lipsa unor probe contrare, se prezumă că la încheierea actelor menționate, părțile au acționat cu bună-credință și nu pot fi declarate nule pentru motive oarecare sau pentru dezacordul cu acțiunea înaintată, iar lipsa datei încheierii Acordului, nu afectează voința manifestată de către părți în contract, și odată ce nu a fost negat de către pârât, data încheierii se prezumă a fi data întocmirii contractului de bază.

Mai mult ca atât, Acordul suplimentar la contractul individual de muncă din 27 iulie 2011, a fost semnat de ambele părți, bilateral și-au exteriorizat voința de a-l încheia, respectiv, nu sunt prezente nici una din condițiile de nulitate a actului juridic prevăzute în art.216-223 din Codul civil.

La fel, instanța a mai reținut, că contractul individual de muncă a fost întocmit în baza prevederilor Codului muncii și a Legii nr.416 din 18 decembrie 1990 cu privire la Poliție, care la art. 6 prevede în mod expres, că colaboratorii organelor afacerilor interne, militarii trupelor de interne, cursanții și audienții instituțiilor de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne pot fi antrenați la îndeplinirea sarcinilor poliției în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne, în acest caz asupra lor se extinde statutul juridic de colaborator al poliției.

Astfel, prima instanță a concluzionat că, atât contractul individual de muncă, cât și Acordul privind condițiile suplimentare și angajamentul, au fost semnate de părți, pârâtul liber și-a manifestat consimțământul, conștient devenind titular al drepturilor și obligațiilor actelor juridice, iar după finisarea studiilor și repartizarea la muncă, Lopatiuc Cristian nu a executat obligația asumată și deci urmează să restituie cheltuielile suportate de stat pentru instruirea sa, fapt ce impune admiterea acțiunii și încasarea de la pârât a sumei de 67 540 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2020, s-a respins apelul declarat de Lopatiuc Cristian, reprezentat de avocatul Felîșcan Victor și s-a menținut hotărârea Judecătoreiei Soroca, sediul Central din 30 decembrie 2019.

La 28 februarie 2021, Lopatiuc Cristian, reprezentat de avocatul Felîșcan Victor, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de

Ministerul Afacerilor Interne cu admiterea acțiunii reconvenționale.

Recurentul Lopatiuc Cristian, în motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a oferit o motivare a tuturor argumentelor și obiecțiilor apelantului.

Recurentul a specificat că actele juridice – angajamentul absolventului din 10 aprilie 2014 și Acordul suplimentar la contractul individual de muncă din 27 iulie 2011 sunt lovite de nulitate absolută, pe motiv că asumarea angajamentelor nu a fost negociată, acestea au fost vagi și nespecificate, fiind contrare prevederilor Codului muncii.

Astfel, condițiile în care urma să activeze după finisarea studiilor nu au fost negociate, nu au fost descrise nici orientativ în Acordul suplimentar la contractul individual de muncă.

La fel, recurentul a menționat că suma pretinsă spre compensare cu titlu de cheltuieli pentru instruire, diferă esențial de suma contractului anual încasată de la cursanții care au studiat pe bază de contract (contra cost).

La 17 martie 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiind recepționat de Ministerul Afacerilor Interne și Academia ”Ștefan cel Mare” la 23 martie 2021, conform avizelor de recepție (f.d. 47-48 Vol. III).

La 05 aprilie 2021, Ministerul Afacerilor Interne depus referință la recursul declarat de Lopatiuc Cristian, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

La 14 aprilie 2021, Academia ”Ștefan cel Mare” a depus referință la recursul declarat de Lopatiuc Cristian, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a emis dispozitivul deciziei la 10 noiembrie 2020, iar la 29 decembrie 2020, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată prin intermediul poștei electronice în adresa părților.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 28 februarie 2021, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Lopatiuc Cristian, reprezentat de avocatul Felișcan Victor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Lopatiuc Cristian, reprezentat de avocatul Felișcan Victor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari